

in 18

novine učenika zrenjaninskog Internata

REČ UREDNIKA

Laž je svaki iskaz namerno dat kao neistinit, stoji u "Psihološkom rečniku" D. Krstića. Znači da bismo nekoga proglašili lažovom moramo biti sigurni da je imao nameru da kaže neistinu. A prilike u kojima smo imali nameru da kažemo neistinu raznolike su i mnogobrojne. Statistike kažu da muškarci i žene u deset društvenih susreta lažu dva do četiri puta. Znači laganje je sveprisutna kategorija i ne zavisi od uzrasta, doduše mala deca lažu nešto više od odraslih, ali je to karakteristika njihovog razvojnog perioda, pola, obrazovanja, socijalnog statusa, boje kože... Lažu svi više ili manje vešto, često, uspešno... Lažemo nabliže i najrođenije: roditelje, čak i kad mi imamo pedeset a roditelji po sedamdeset godina, partnere, (jedna američka studija pokazala je da studentski parovi lažu jedan drugoga u visokom procentu od 85% ne samo o sopstvenoj ljubavnoj prošlosti već i o neposrednoj "vernosti"), prijatelje, vaspitače, profesore, pretpostavljene, administraciju, zvaničnike...

S' obzirom na to da nam je tema svima bliska, imaćemo dosta toga da kažemo o njoj. Potrudićemo se da otkrijemo i šta nauka kaže o ovoj temi, odnosno da odgonetnemo zašto ljudi lažu, da li i životinje lažu, kako prepoznati lažova i još mnogo toga. Zato, udobno se uvalite u krevet, zaključajte vrata i ne otvarajte, pravite se da niste u sobi ako neko lupa na vrata i uživajte u ovom broju IN-a.

Ljilana Tomović

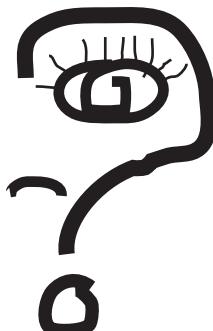
Srećan nam dan doma!

Svim učenicima i svim zaposlenim u domu čestitamo
dan doma - 6 novembar

Datum dana doma je rođendan Angeline Kojić- Gine, prve direktorice doma za ratnu siročad u Zrenjaninu , kasnije doma za decu bez roditeljskog staranja. Dugo vremena paralelno su, u dve zgrade ali međusobno čvrsto povezani, funkcionali dom za decu bez roditeljskog staranja i dom učenika srednjih škola- tj. internat. . Nakon različitih reorganizacija i promena potreba za smeštajem, danas je u obe zgrade dom učenika srednjih škola, jedino je naziv doma « Angelina Kojić- Gina» zadržan u znak sećanja na jednu plemenitu ženu čiji su rad, zalaganje, briga i ljubav unekim teškim vremenima bili dragoceni za veliki broj dece. Dan doma ćemo i ove godine proslaviti uz priredbu, nagrade onima koji su se tokom prošle godine trudili i postigli neke značajne rezultate na Domijadama ili su svojim aktivnostima unapredili i obogatili domski život, i naravno ono što svi naajviše čekamo, uz veliku žurku!

redakcija IN-a

REDAKCIJA: Ljiljana Tomović, urednica, Jelena Jakšić, Aleksandra Krulj, Adela Karaman, Aleksandra Terzić, Momčilo Vuković, Danijel Huđec, Vladan Martinović, članovi redakcije, ovaj broj IN-a ilustrovale su Popov Aleksandra, Miškeljin Olivera, Pocik Ilma i u ime dobrih, starih vremena crtež Pinokija napravio je Stanojev Saša. Zvanični fotografi Tomin Milanko i Terzić Aleksandra. Jelena Kantar, stručni konsultant, pomagač i lektor, Mikloš Bakoš, tehnički urednik.

ZAŠTO LAŽEMO?

Priča o lažima i laganju još jedna je od zamršenih životnih istina, da ništa nije samo belo ili samo crno. U priči o stresu koju smo ispričali u jednom od ranijih brojeva IN-a konstatovali smo da je život težak, nepredvidiv.

Kako ga preživeti?

Ponekad, priznajmo - ljudski je grešiti i uz pomoć laži.

Kada dođemo na svet, roditelji i okolina počinju da nas uče tome šta je lepo, poželjno, prihvatljivo, ali i zabranjeno, nedopustivo, kažnjivo. Svi se sigurno sećate uplašenog pogleda majke kada ste prvi put slagali i zastrašujućih poruka koje su usledile (tipa - ko laže taj krade itd...). Bajke koje smo čitali takođe su pune poruka da je lagati nedopustivo i da svaka laž mora biti kažnjena. Tako je sirotom Pinokiju svaki put rastao nos kada bi izgovorio neku laž.

Kako smo rasli prepreke koje su stavljane pred nas bile su sve veće i veće, a sa njima i očekivanja (roditelj, a, učitelja, profesora, partnera, šefa, prijatelja...) da uvek budemo dorasli situaciji, za primer, savršeni. Iz nama znanih, a često i neznanih i nejasnih razloga, to nije uvek bilo moguće postići, pa nam se dijapazon situacija u kojima smo pribegavali malim, namernim, nenamernim, dobrom, namernim i manje dobrom, namernim lažima povećavao. Ponekad su naše laži* prolazile* pa bi odahnuli uz manje ili veće osećanje krivice i obećanje sebi da nikada više nećemo lagati, ali su posledice nekih laži bile katastrofalne, po druge ili po nas, i posle njih smo se osećali mnogo gore.

A sve to iz želje da budemo voljeni, da volimo, da budemo prihvaćeni, uspešni, konkretno - bez mane.

Priča o lažima u stvari je priča o ljudskim potrebama. Lažemo zato što su nas naučili da se pridržavamo nedostižnih moralnih normi - kaže Aleksandar Nil u knjizi *Slobodna deca Samerhila*.

Ali lažemo i da bi nekako prihvatili i izašli na kraj sa ličnom nesavršenošću. I odbrambeni mehanizmi ličnosti kojima se služimo da sačuvamo idealnu sliku o sebi (poznati u psihologiji) predstavljaju jedan vid laganja sebe. Predpostavljam da znate priču o *kiselom grožđu* i *slatkom limunu* u kojoj odustajemo od nečeg što nam je važno, vrlo primamljivo, ali nedostižno, umanjujući značaj istog (*kiselo grožđe*) i prihvatom ono što imamo, tešeći se da je to upravo ono što smo želeli, da je to ono pravo (*slatki limun*).

Lažemo, dakle, ponekad iz neznanja, koristi, sebičnosti, ali i zbog ličnih kompleksa i strahova. Lažemo da bi zaštitili sebe od drugih, druge od sebe, ali i sebe od sebe.

Gde je granica prihvatljivosti pojedinih laži?

Možda u poruci Rodžera Ešama -

*Ne služi se lažima - to je nepoštено.

ne kazuj svaku istinu - to je nepotrebno.

sve u svoje vreme i na svom mestu.

*Vaša Nada

LAŽI IZ REDAKCIJE IN-A

«Napisao sam tekst o lovačkim i ribolovačkim lažima, ali ne znam gde sam ga ostavio» Milanko

Momci iz sobe 44 obećali tekst o tome kako se laže u # 44 - pa slagali

ANKETA IN-a

Dakle, baveći se laganjem kao fenomenom, došli smo do zaključka, da je to veoma rasprostranjena kategorija i da je karakteristična za sve uzraste, slojeve, oba pola... A, kako se naši internačani snalaze u laganju, zbog čega lažu, i još o koječemu, bili smo radoznali da saznamo, pa smo napravili i sprovedli anketu.

1. Zbog čega lažu internačani?

- otkud znam
- zato što moram!
- da bi se izvukla
- istina bola
- deo gena
- iz hobija
- lažem samo kad me neko probudi, pa sam još u polusnu
- iz zezanja
- daj, ne lažem!

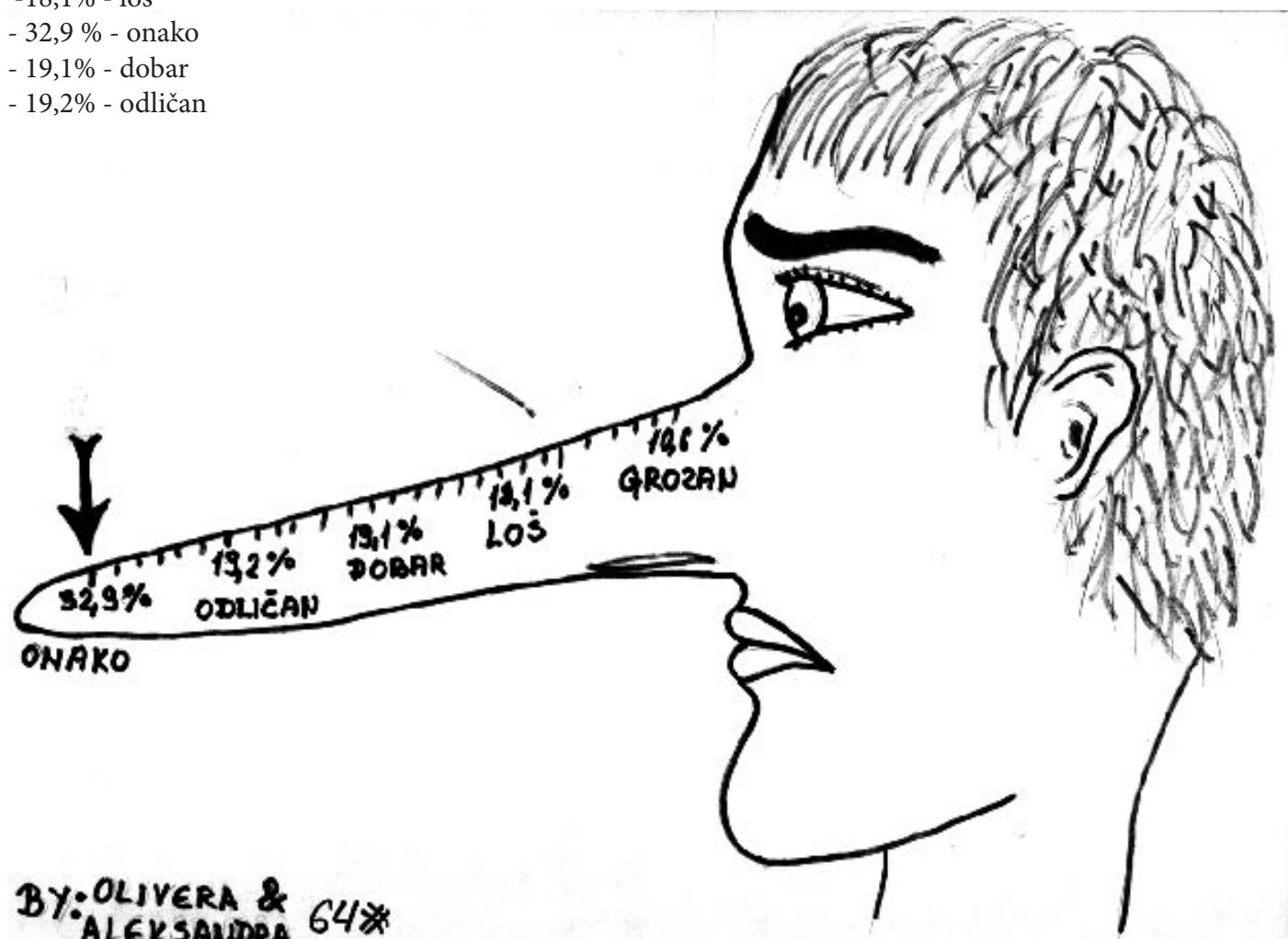

BRUNO
SOMA

2. Koliko sam dobar lažov?

Prema sopstvenim procenama, a procene njihovih bližnjih bi sigurno bile drugačije stvari stoje ovako:

- 10,6% - grozan
- 18,1% - loš
- 32,9% - onako
- 19,1% - dobar
- 19,2% - odličan

3. Moja NAJ laž je:

- da nikad nisam u životu lagao
- da je ljubav nebitna
- slagala sam dečka da nemam dečka
- nisam izgubila nevinost
- da telefon moje mlađe sestre, koji je na preklapanje, ima ograničen broj otvaranja
- da mi je sexy doktor rekao da sam lepa
- volim te (Olja)
- ustala sam

4. Koliko sam bi/la iskren/a u ovoj anketi:

- nisam lagao/la 73,8%
- malo sam lagao/la 4,8%
- prećutao/la sam neke stvari 19%
- lagao/la sam jer nisam znao/la šta da odgovorim 2,4%

64%
BY: ALEKSANDRA
OLIVEIRA

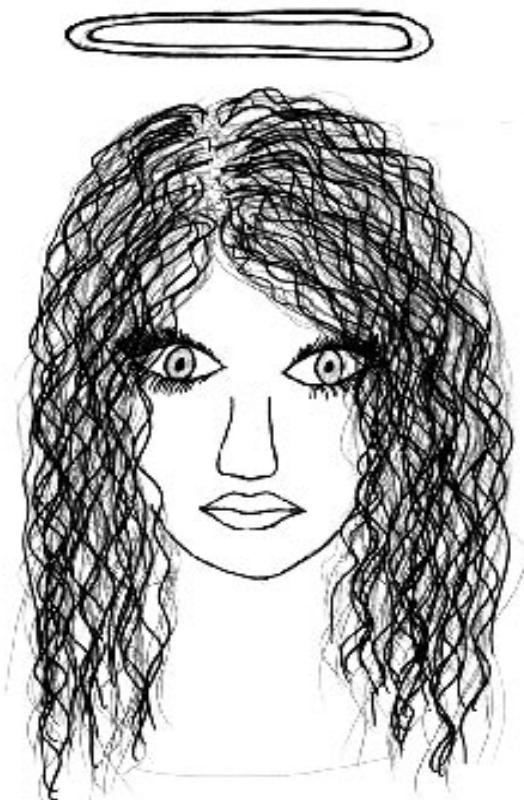
Na osnovu sprovedene ankete i brižljivo, studiozno i na naučnim principima zasnovanoj analizi dobijenih podataka, možemo zaključiti sledeće:

1. U Internatu se laže iz veoma opravdanih razloga.

2. Ako saberemo one koji lažu ONAKO, DOBRO I ODLIČNO dobijamo solidan procenat (71,2%) onih koji se nalaze u laganju – ONIH KOJI USPEŠNO LAŽU.

3. U Internatu se laže veoma maštovito

4. S obzirom na to da u Internatu ima 71,2% onih koji uspešno lažu, a da u anketi nije lagalo 73,8% zaključak izvucite sami!

64%
BY: OLIVEIRA &
ALEKSANDRA

Anketu sproveli i obradili:
Jelena, Momčilo i Milanko

KAKO PREPOZNATI LAŽOVĄ

Nije ni malo lako prepoznati lažova! To je nekad izuzetno teško, ali ipak niko ne može savršeno da laže. Uvek se pojavi neki znak, nešto što ga odaje, a mi to moramo primetiti. Neki od znakova da nas neko laže su najčešće izbegavanje direktnog pogleda u oči. Onaj koji vas laže ne gleda vas u oči, barem ne duži deo razgovora. Zatim tu je i promena glasa, rečce poput : umm, ah, hmm, ili češće, nego obično, pročišćavanje grla, a kod muškaraca česta je pojava «gutanja knedle». Svakako, tu je neobičan govor tela: mlataranje rukama, okretanje leđa, crvenilo ili bledilo lica. Osoba koja laže izbegava odgovaranje na pitanja, zvuči sumnjivo, brzo menja temu.

Izvedite jedan trik. Ako sumnjate da vas neko laže, vi na časak skrenite sa teme, ako sagovornik rado prihvati promenu, verovatno je sumnja opravdana. Osoba koja govori istinu u navedenoj situaciji će verovatno pitati: a zašto si promenula temu? i želeće da nastavi tamo gde ste stali.

Ovo su samo neki od sitnih trikova za prepoznavanje lažova, ali kako su laži beskrajno raznolike, tako su i gestovi, ponašanje i drugi pokazatelji različiti, pa neke otkrivajte i sami.

Aleksandra Krulj

MOŽEMO LI BEZ LAGANJA

Laži. Šta je to?! Hm... To je jedna svakodnevница. nema minuta, a da bar jedna odoba na svetu ne slaže. Postoje bele i crne laži. Bele su one dobre, kojima nekoga obradujemo ili mu umanjimo patnju. Crne... hm...kako im i samo ime kaže to su one što donose «korist» dok lažeš, a posle nagrabuš debelo. Lažu ljudi, životinje, pa čak i biljke. Možete li zamisliti medveda kako laže?! a i sami znate da lisica laže, bar tako kaže legenda.

Laž postoji da bi smo sakrili istinu i baš zbog toga je veoma često koristimo. ne možemo baš svi i u svakom momentu biti iskreni. Svet bi bez laži bio monoton, jedna lopta puna smora i dosade. Zamislite to! Međutim nije na odmet da se potrudimo i govorimo istinu, jer ponekad je potrebno znati istinu da bi mogli da pomognemo jedni drugima. Ponekad je potrebno i sakriti istinu, takođe da bi mogli pomoći jedni drugima. Dakle, razmislite, odlučite, ali bez preterivanja!

Aleksandra Terzić za IN

LAŽ U NAUCI

Laž je prisutna svuda oko nas. U školi, prijateljstvu, ljubavi, medijima...Ali osim u svakodnevnom životu, laži ima i tamo gde je najmanje očekujemo i gde je ne bi smelo biti – u nauci.

I ako možda zvuči neverovatno, laž je sastavni deo nauke. Počevši od prepravljanja rezultata, pa sve do onih krupnih laži koje se tiču Nobelove nagrade. Primer jedne krupne laži je Markonijev pronalazak uređaja koji se danas nalazi u svim domovima – radija. Taj pronalazak doneo je, pre više od 200 godina, Markoniju svetsku slavu, novac i ugled. I ako se već tada šuškalo da je Tesla zaslužan za ovaj pronalazak, dokazi za to nisu postojali. tek posle Tesline smrti, to je sa sigurnošću utvrđeno i zvanično objavljeno.

Tako je jedna laž zavarala čak i vrhunske naučnike koji su shvatili istinu kada je već bilo kasno da se zasluge uruče Tesli.

Svako ko se bavi naukom, trebalo bi da zna, da prisvajanje tuđih zasluga, kao ni laž ne vodi nikuda. Istina uvek izađe na videlo.

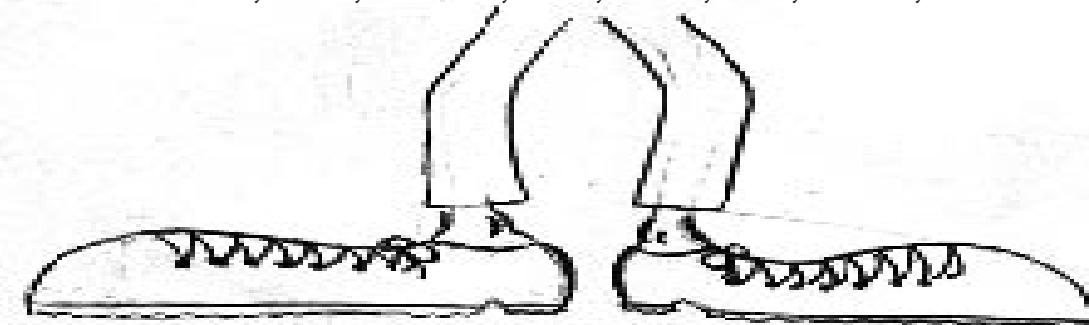
Adela Karaman

Varanje u sportu

U životu mnogi kažu da je sastavni deo uspeha bar 40% varanja.

Kako u životu tako i u sportu. Mnogo puta srećemo varanja na velikim utakmicama na kojima se svaka sekunda snima, zamislite šta se tek onda dešava na manjim utakmicama. Lično, ja nemam puno iskustva sa utakmicama, pošto treniram karate, ali u svojoj disciplini znam mnogo primera. Na jednom takmičenju u Zagrebu(Croatia open)takmičar je da bi pobedio tako što će diksflifikovati svog protivnika, sam sebi ugradio veštački zub, i kada ga je ovaj udario nogom(sve po propisu, dozvoljenom količinom snage) ispljunuo taj zub. Sudija je pomislio da je taj udarac bio toliko jak da treba diskvalifikovati takmičara, i kada je to htio da uradi dežurni lekar je ustanovio da je to prevara i samim tim je taj učesnik udaljen sa borilišta sa zabranom takmičenja od nekoliko meseci.

Smatram da je varanje nečasno, jer ako je medalja osvojena na taj način, neće sijati dugo.

Momčilo Vuković

DA LI I KAKO ŽIVOTINJE LAŽU

By: ALEKSANDRA 84

Mnogi znaju da niko ne može da živi bez laži. Pa tako i životinje moraju da lažiraju nešto da bi preživele. Tako, na primer, neke bezopasne zmije imaju iste šare kože kao njihovi opasni sunarodnici.

Životinje koriste razne načine da oteraju neprijatelja. Mama patka naprimer, pred neprijateljem glumi da je povređena, hramlje i leprša krilima, dok se udaljava od gnezda sa mладuncima i tako zavarava neprijatelja. Lukavstva lisice opisane su u pričama i bajkama. Gušteri na više načina teraju neprijatelje. Kameleon, na primer, menja boju kože u momentu da bi zavarao neprijatelja da je opasnija i otrovnija vrsta, ili da bi se prilagodio podlozi na kojoj se nalazi i postao nevidljiv. Takođe gušter ima sposobnost regeneracije, pa kad neprijatelj vidi da je bespomoćan bez repa ili bodlji neće da ga pojede, jer prepostavlja da će da ugine.

Ni vodene životinje ne zaostaju puno, jer su i one našle načina kako da zavaraju neprijatelja. Hobotnica je najbolji primer tome, jer ko ju je uhvatio, ili je imao veštu ruku ili mnogo sreće. Ona iz svojih pipaka ispušta jednu vrstu mastila kada oseti da joj se neko približava i počne polako da se udaljava od neprijatelja kroz crnu zamućenu vodu. Neke životinje koriste prevaru kao način da se prehrane. Takva je riba List koja se prilepi uz kamen, a pošto je ona sivo-crne boje postaje skoro nevidljiva, i čeka da joj neka raznala ribica dođe.

Ovakvih i sličnih primera je stvarno jako mnogo i bile bi potrebne cele enciklopedije da se objasni kako životinje lažu u potpunosti.

Huđec Danijel

ALEKSANDRA 84

Lažemo na svim jezicima

U LAŽI SU KRATKE NOGE

Kad neko kaže "u laži su kratke noge", ne misli bukvalno, već misli na to da ko god i šta god neko slagao ubrzo sve izade na videlo. Laži se ne mogu sakriti i zato nije preporučljivo lagati. Ja to znam iz ličnog iskustva. U osnovnoj školi do šestog razreda, bila sam odlična i najbolja učenica. Svi su me hvalili. Onda sam, samo odjednom, prestala da učim. Još uvek sam dobijala dobre ocene, ali sve je to bila stara slava. Ja sam to shvatala ali nisam ništa preduzimala po tom pitanju. Kad god sam došla kući iz škole, roditelji su me pitali šta ima novo a ja bih i ako sam dobila neku lošu ocenu, govorila da nema ništa. Nastavnici su ubrzo primetili da ne učim i počeli su da me opominju. Ja sam i dalje nastavljala po starom. Na kraju šestog razreda bila sam vrlo dobra a tata mi je samo rekao da se u sedmom i osmom razredu potrudim i postignem što bolji uspeh da bih mogla da upišem željenu školu.

U sedmom razredu, bila sam još gora. Počela sam da dobijam dvojke, a roditelje sam i dalje uveravala da je sve u redu, što naravno nije bilo istina. Teklo je to tako do prvog roditeljsko sastanka, dok tata nije otišao u školu i video ocene. Zbog laganja i neučenja dobila sam zabranu na izlaska. Sedanje u kući me nije mnogo opametilo, i dalje nisam učila i razred sam završila sa vrlo dobrim uspehom.

Došao je i osmi razred i najzad sam počela da učim jer nisam htela da i ovu školsku godinu provedem u kući. Krenule su i pripreme za prijemni ispit a meni je sve to, odvikloj od učenja, bilo naporno i teško. Malo sam se pripremala a još manje vežbala zadatke. Poslednje nedelje pred prijemni ispit ja "nisam imala pojma". Onda je tata uzeo knjigu i počeo da me ispituje. Nisam skoro ništa znala, što od straha, što od pravog neznanja. Tata me je grdio i govorio da neću položiti prijemni a ja sam ga "bledo gledala". Odjednom me je uhvatilo strašan strah. Šta ako se stvarno nigde ne upišem? ! Poslednje nedelje učila sam k'o "luda".

Položila sam prijemni ispit i upisala željenu školu! Ipak sada znam da sam imala i puno sreće. Sada sam u srednjoj školi. Učim redovno, ne lažem više za svoje ocene i dobro se osećam kad se pogledam u ogledalo.

Milica Gverić

MINCIUNA PE CARE NICICÎND NU VOI UITA

Eram clasa V-a a școli elementare și de la începutul anului școlar am promis părinților mei că voi învăța mai mult. Însă eu nu m-am ținut de promisiune și de fel nu mi-am dat silința să învăț.

Pe la sfîrșitul anului școlar părinți mau întrebă dacă am vreun patru încheiat. Eu am răspuns că nu am, dar aceasta nu a fost adevarul.

Se apropia și ziua când dirigintele a invitat pe părinți la Întîlnirea cu părinții. Când mama a luat carnetul meu de elev și l-a deschis să dezamăgășe total, mie mi-a fost jale când am văzut fața ei tristă dar nu mai puteam ce face. După aceea numai aveam voie să mă duc la prietene ci numai să învăț.

Mi-am promis că de acum înainte nu voi minți părinții dar nici nu voi dezamăgi, în felul acesta pentru că am văzut cît le era aceasta de greu și cît sau dezamăgît de mine.

Aneta Voivodicean

LAGALA SI

Žuto lišće
sad je palo svud,
drveće je u svom snu.

Tvoja lažna pisma
čuvam još i sad,
kad te nema pust je ovaj grad.

I hladna ova zima će proć,
ja sam tužan i sam,
slagala si da ćeš doć.

Dragan Lukić

KLAM

Ludia su žive bytosti, ktoré majú rôzne skúsenosti a mnohé city. Najčastejšie je to laska, a v nej sa javí klam! Prečo klameme?! Čo je to v nás, slabých ľudí kde ide o city?! Je to ludská slabosť ktorú ma ľudska rasa zrodil... Od malička, rodičia nás učili o dobrej a o zlom. Ale nie sú rovnakých ľudí na tejto planete a každý človek chape a vydi svet vôkolo seba inými očami. Niekoľko môže klamať a niekoľko zase nemôže, všetko to človek nosí v sebe. Ludia city nosia v duši a v srdci, chránia ich svojov laskov k bližniam a žijú ako najlepšie vedia v tomto čase, kde sa klam javi zo všetkých stran. Klam nepochadza od iných živich bytostí žijúcich spolu s nami, ľuďmi, ale pochadza priame od nás samých. Klamstvo často byva veľke a zbije aj to malo dobrého, čo nosíme v srdci. V tejto situácii človek sa cití osamelý, ako keby nikoho nemal na svete. Ten klam ktorý ho zničil, pokaže svoje pravé lice a zhrozi dobro v duši do kriku a pláču. My ľudia zme len hostia na tomto svete, zme tu veľmi malo času ale to nechápeme. Otvorte si oči! Obzrite sa vôkolo seba! Či nevidíte že celi svet a všetka laska ktorá sa nachadza vôkolo nás je len pre nás a my sa klameme! Ako som napísala, malo času sme na tejto zemi a dovolime si doprijať taky hnusný pocit KLAM! Prečo sa jednoducho ľudia nelubia, ale sa klamu! Aj ja som bola mnohokrát zranená, v mojej duši všetky obrazy lasky a dobroty boli často zamazané a muselo dosť času prejsť aby som ich očistila od zla, nenávisti a klamu. Či to bol klam zo strany rodiny, mojich blížnych alebo zo strany priateľov, večne som mala zranené srdce. Kde ide o lasku, letela som visoko ako najkrajší a najsilnejší vták na celom nebe! Moje krídla boli veľké, široko roširené. Moje perie odbleskovalo prekrásne farby, krajinu aj od duhy! Lebo slnko ma hrialo, osvecovalo mi cestu cez den a v tmavej noci, mesiacik ma vodil do tých najkrajších oblakov kde jestvuje len laska a všetko je ako najlepšom sne. Ale teraz... Teras moje krídla sú zranené, zmastene do smutku ktorý nemôžem spráť zo seba len tak ako najobičajnejšiu špinu keby som mala na svojej koži. Ale na mojej koži panuje klam, nevernosť. Na srdci mi plesa zlo a v duši mnou sa hosti hnev. Padla som do nadejí, nachadzam sa v pušti demona klamu. Dam jeden krok a on ma ťaha dva späť. A to skrzesi neho, skrzesi človeka ktorý my ukázal raj a potom ma len tak sklamal. Taško je... Taško je teraz po spoznani lasky, žiť v klame, vo večnom zatratení. Bez oazy a domu. Sama som, a klam sa mi smeje, to on aj chcel, aby vydel moje slzy, aby ma vydel porazenu tu kde som. Časom sa hadam zmluvi nadomou a pustí ma zo svojej temnice, a jedného dňa verím že sa vybavim pomocou lasky z tohto zarmuteneho sveta, a uvidím zase slnco a mesiac mi bude svietiť na ceste. Budem slobodná!!! Ale lasku viac v klame nechcem zažiť, chcem radšej snívať o nej ako čo mam padnuť zase sem, a cytiť bôl a smutok, hlboko vrezany do srdca ako čo mi je pravé teraz...

Za vospitciar
Lj. Živancov

ART ex: Štefanec, Miroslav, Šachra, Ivo

Šofranko Ana

LAŽ ZBOG KOJE SE JOŠ UVEK KAJEM

Prolaze sati, dani, nedelje a meni još uvek stoji onaj teret zbog kojeg sam mogla da izgubim svoju ljubav, a to je laž. Tako kratka reč a tako jako ume da zaboli! Volela bih da mogu da vratim vreme kada sam svom dačku nešto obećala, a to je njemu jako značilo. Zbog njega sam rešila da prestanem da pušim cigarete, jer su mu smetale, a znala sam da i meni samoj to škodi. On mi je naravno verovao, ali ja sam i dalje nastavila po starom da se trujem i lažem ga. Verovao mi je sve dok jedne večeri nisam više mogla da izdržim da ga lažem, jer su njegovi drugovi i drugarice znali da ja i dalje pušim cigarete i to su mu govorili. Ali on je mene toliko voleo i imao poverenja u mene, da ostalima nije verovao. Priznala sam mu istinu bez obzira na posledice koje su mi sledile. Nisam znala

da će tako reagovati, da će mi reći da biram između njega i cigareta. Naravno izabrala sam njega jer ga mnogo volim i ne želim da ga izgubim. Povredila sam ga, izigrala i što je najgore lagala sam ga. Izgubila sam njegovo poverenje, više mi ne veruje, ali ja ga potpuno razumem i ne krivim ga tbog toga. Krivim sebe jer je jedna laž dovela moju vezu u krizu u kojoj se još uvek nalazi. Od te večeri pa na dalje pokušavam na sve moguće načine da povratim njegovo poverenje time što baš te večeri ostavljam cigarete. Teško mi je i dalje se kajem, ali znam da će jednog dana polako ali sigurno povratiti njegovo poverenje i da ga nikad više neću lagati. A vama, koji budete pročitali moju priču, želim da poručim da je mnogo teže kajati se zbog laži i pridobijati poverenje koje smo jednom izgubile, nego biti iskren prema voljenoj osobi.

N. J.

IZNENAĐENJE

Za moj 10-ti rođendan pravila sam žurku kod kuće i pozvala svoje društvo.

Dobila sam mnogo poklona, a iskreno rečeno to je ono što mi je tada bilo najvažnije. Dobila sam super stvarčice i jednu prelepú majicu. Celog dana pričala sam društvu da će mi roditelji kupiti muzički stub za rođendan i nestrljivo sam čekala taj trenutak.

I konačno stižu mama i tata i nose veliku kutiju u šarenom papiru! Veoma srećna, ubeđena da je u kutiji obećani poklon, počinjem da otpakujem poklon i na dnu velike kutije kao za TV nalazim knjigu «Nestašni dani mog detinjstva».

Mom društvu je to bilo veoma smešno, ali ja sam mislila da će da propadnem u zemlju!

Da li je to bila laž ili šala roditelja?

BY:ALEKSANDRA

64*

Laž – zanat koji ljudi uče od malih nogu. Kako je pored laži škola druga stvar koja se uči od malih nogu, dolazimo do zaključka da jedno bez drugog ne mogu. U ostalom, samo idite jednom na neki čas i uveriće se u to (naročito kod mene, kad ja šmugnem, pa to pravdam).

Na žalost, nekad se to pretvori, iz simpatične laži za pravdanje časa, u ogromnu laž. Ta laž drugima, a pogotovo vašim roditeljima stvara lažnu sliku o vama, a vama ne ostavlja prostora za normalan život. Uzrok tim lažima su uglavnom loše ocene i nedolično ponašanje. Aj' sad da ne lažem, nije da nisam imao i ličnog iskustva sa ovakvim stvarima, tako da znam kako je. Jedino što mogu da vam preporučim je: knjigu u ruke, pamet u glavu, i živite u istini, bar što se ocena tiče!

Aleksandra Popov

Momčilo Vuković

HAZUGSÁG (LAŽ)

Azt hiszem, szombati nap volt.

A fiúmmal bulira akartam menni, de a szüleimnél ez szóba sem jöhettet. Nem engedték, hogy járjak valakivel, mert még akkor számukra túl fiatal voltam az ilyesmihez. Eldöntöttem, hogy túljárok a szüleim eszén, és hogy titokban elmegyek.

Kieszeltem, hogy a barátnőim eljönnek értem, hogy együtt menjünk a központba, mert minden hétvégén kijárunk szórakozni egy kicsit. Ezt mondtam a szüleimnek. Azt mondtam nekik, hogy nem fogok elmenni a bulira, ha úgy akarják, de a központba ki kell mennem. Szerencsére beleegyeztek, és elengedtek avval a feltétellel, hogy két óráig érjek haza. Nemsokára jöttek a barátnőim. Szoltam a szüleimnek, hogy jöttek értem, és hogy mennem kell. Ezzel el is mentünk. Néhány perc múlva a fiúm ott várta a már megbeszélt helyen, és ezzel elváltam a barátnőimtől. Ők folytatták utukat a központ felé, én meg a fiúmmal elmentem a bulira. A fiúm csodálkozott, hogy a szüleim elengedtek vele bulizni. Elmondtam neki, hogy s mint cselekedtem, ő meg erre elnevette magát, és azt mondta, hogy nem kellett ennyire feláldoznom magam érte (hogy kitoljak a szüleimmel). Néhány pillanaton belül ott teremtünk a bulin. Szórakoztunk, hülyéskedtünk, mint a többiek. Telt, múlt az idő... Az az idő alatt annyira beitattak mindenféle itallal, hogy nem tudtam odafigyelni arra, mikor kell hazamennem. Nem is vettem észre, hogy már két óra elmúlt, és hogy a szüleim dühösek lesznek a késésem miatt. Gyorsan elbúcsúztam az ottlevőktől és „sietve” hazaballagtam. Amikor hazaértem, a szüleimnek rögtön ez a mondat röppent ki ajkukon: Hol voltál idáig? Féltve azt válaszoltam, hogy a központban, a barátnőimmel, és ha nem hiszik, kérdezzék meg tőlük. Szerencsére csak annyit mondtak, hogy máskor igyekezzek időre hazaérni, mert nem akarják, valami bajom essen.

Soha nem hazudtam a szüleimnek ilyen nagyot, és nem hittem, hogy sikerülni fog. De hisz elhitték, nem?...

ŠARA JASMINA I 7

IZ UGLA VASPITAČA

«LAŽNE OCENE»

Početak je nove školske godine, u mojoj vaspitnoj grupi je mnogo učenika prvog razreda. Sa učenicima se trudim da izgradim odnose poverenja i iskrenosti. Očekujem da me, između ostalog, obaveštavaju o svojim ocenama, dobrim i slabim, kao i o izostancima, opravdanim i neopravdanim. Ne želim neprijatna iznenađenja prilikom poseta školama. Tokom septembra odlazim u školu i upoznajem nove i stare razredne starešine i profesore. Važno je da je između nas dobra i redovna komunikacija u interesu deteta. Ocena tek po koja u dnevnicima, gotovo nema izostanaka sa časova.

Sredina oktobra, nižu se ocene u školi, po dve - tri u jednom danu. Na pitanja o ocenama, jedna učenica, gotovo svakodnevno dobija visoke ocene, četvorke, petice, tek po koja trojka. Moja «odlikašica» je aktivna sportistkinja, veoma malo vremena provodi u Domu, a učeći po najmanje. Postajem sumnjičava, jer su ocene iz osnovne škole prilično «šarene» i nižeg proseka, ali ne mogu da poverujem da me toliko laže. Procenjujem da je gradivo njenog trogodišnjeg smera lakše i škola manje zahtevna.

Odlazim u školu, razredna otvara dnevnik, a ja moju svesku sa ocenama. U dnevniku čitam njeno ime i gledam u rubrike sa ocenama: srpski jezik i književnost 1, 1, a kod mene 4, zatim ruski jezik 1, a u mojoj svesci 3, biologija 2, 1, a kod mene 5, hemija 1, istorija 1...ni jedna ocena se ne slaže sa onima iz moje sveske, osim fizičkog gde stoje dve petice.

Ćutim i gledam. Neprijatno mi je. Osećam se prevarenom. Ćuti i razredna. U sebi se pitam: »Zašto?», jer za slabe ocene nema kazne, već samo insistiranje na učenju i pružanje pomoći u učenju.

U Domu čekam da dođe sa treninga i kažem: «Bila sam u školi!». Saginje glavu i ćuti. Neprijatno joj je.

fotke sa žurke

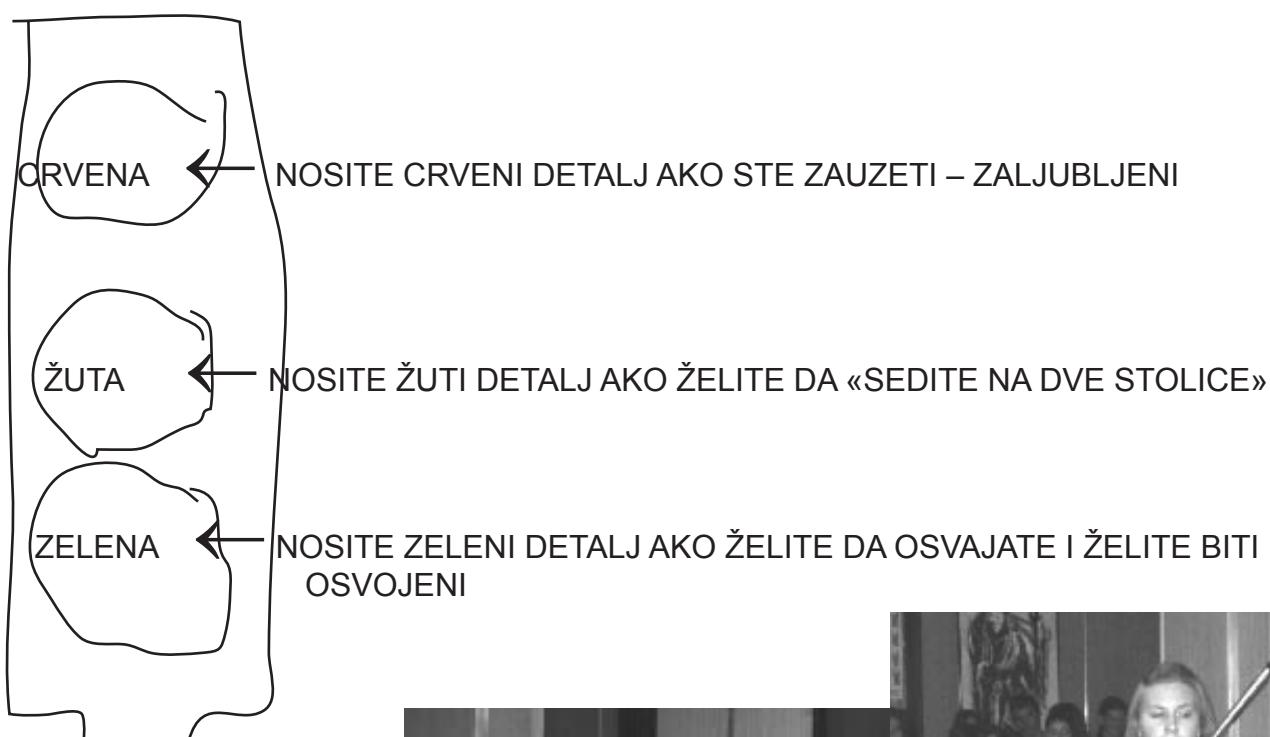
PROGRAM PRIREDBE ZA DAN DOMA

- Jakšić Jelena – «Stvarnost nestvarnih stvari», pobednička pesma na Pokrajinskoj domijadi
- Aleksandra Terzić – «Stvarnost nestvarnih stvari», prozni sastav
- Snežana Stefanović – violin, Koreli, treća sonata
- Marina Krulj i Milenković Sanja, izvorna narodna pesma – «Jovano, Jovanke»
- Folklorna grupa: Andrea Vukašinović, Buhač Slobodanka, Banković Ela, Janković Nataša, izvorne narodne pesme «Čije je ono devojče» i «Vrbice, vrbo zeljena»
- Skeć Aleksandre Krulj i Milice Milankov
- Vincan Julijana i Milenković Sanja uz pratnju benda «MILK» izvode pesme «Deep purple»-a i «Atomskog skloništa»

Nakon priredbe:

- ŽURKA «SEMAFOR» U ORGANIZACIJI DOMSKE ZAJEDNICE

pravila žurke:

Semafor žurka

Svake godine, učenici koji žive u internatu, imaju priliku da iskažu svoj talenat za Dan doma. Juče su za Dan doma (6. XI) pojedini učenici pripremili skeč, pesmu ili recitaciju i na taj način ulepšali ovu malu svečanost. Direktor je izrazio posebnu zahvalnost svim učesnicima prošlogodišnjih Domijada, na kojima smo bili izuzetno uspešni. Dugogodišnjim radnicima doma, koji su ove godine slavili jubilej, direktor je uručio prigodne poklone. Nagrađeni su i aktivni učenici, tako da su neki od nas dobili vrlo lepe knjige.

Posle je usledila ŽURKA. Dosadašnje žurke uglavnom nisu imale nikakvu posebnu tematiku – svi su nosili odeću različite boje i dizajna, a dešavalo se da muški deo populacije, većinom, nije ni nosio gornji deo odeće. Međutim, sinoćna, "semafor" žurka je bila nešto drugačija. Zaljubljene ptičice su bile obučene u crveno, slobodne u zeleno a ptičice koje vole da «švrljaju» naokola, u žuto. Na žalost, nisu se svi povinovали ovim modnim detaljima, ali se iskreno nadam da će naredne tematske žurke biti uspešnije realizovane. Za to bi nam trebale dobre ideje i pomoći i saradnja svih vas.

Pavlović Olja

porodica i ljubav su *IN*

(rezultati ispitivanja vrednosnih orijentacija učenika u internatu)

Pojam vrednosti koristi se u raznim naukama(filozofiji,ekonomiji,matematici) i to u različitim značenjima. Kao psihološki pojam vrednost je iznikla u socijalnoj psihologiji.Termin označava neku čovekovu svesnu predstavu o tome šta je poželjno,šta ne,šta je za individuu značajno,šta ne.Ljudi se međusobno razlikuju po s posobnostima,temperamentu i ciljevima,odnosno,vrednostima,kojima u životu teže.Vrednosti nam služe kao standardi na osnovu kojih procenjujemo socijalne situacije,druge ljudi i sebe,oblikujemo vlastito ponašanje. Različiti autori vrednosti dele na različite načine.Poznati psiholog Olport npr.vrednosti deli u 6 kategorija nazivajući ih vrednosnim orijentacijama.To su-teorijska(intersovanje za sticanje znanja i spoznaju istine),eko nomski(usmerena na ono što donosi korist),estetska(težnja za lepotom i skladom),socijalna(glavna orijentacija su ljubav i nesebičnost),politička(na prvo mesto stavljena težnja za moći),i religiozna(verovanje u besmrtnost,povezanost sa verskim učenjima i praksom).

U našem malom istraživanju ponudili smo uzorku od 140 internačana mogućnost da rangiraju po ličnoj važnosti 5 vrednosti(1.novac,udobnost,materijalnu sigurnost,2.ljubav,3.profesionalni uspeh,znanje,lični ugled,4.porodica,5.prijateljstvo).

Analiza odgovora pokazala je da i momci i devojke,generalno, na prvo mesto važnosti stavljaju porodicu,na drugo ljubav,na treće prijateljstvo,na četvrto profesiju i na peto mesto novac.

Dok su porodica i novac visoko,odnosno nisko rangirani u visokom procentu izbora(na prvo mesto porodicu stavљa 72% ispitanih,novac na poslednje 66%),razlike u broju izbora za drugo,treće i četvrto mesto,odnosno ljubav,prijateljstvo i profesiju , su male.

Iako je rang lista vrednosti i devojaka i momaka identična, analiza kretanja učestalosti izbora za pojedine vrednosti pokazuje da su momci skloniji od devojaka novcu da daju visok rang(prvo i drugo mesto novcu daje 12% momaka,dok to čini 9% devojaka).

Sklonije da ljubav rangiraju na poslednje mesto su devojke(9% devojaka ,6% momaka).

Poslednje mesto na lestvici vrednosti prijateljstvu češće daju momci(12% momaka,8% devojaka).

Kao što rekosmo,porodicu na prvo mesto stavljaju i momci i devojke,ali su momci skloniji da porodicu rangiraju na poslednje mesto(momci 6%,devojke 2%).

U najvećem broju i momci i devojke profesiju stavljaju na četvrto mesto važnosti.Sklonije da joj daju veći značaj su devojke(27% devojaka rangira profesiju na prvo i drugo mesto,dok to čini 20% momaka).

Evidentno je da su razlike u nijansama,mada njihova statistička značajnost nije proveravana.

Koliko učenika ,toliko originalnih izbora i mišljenja,bilo je interesantno analizirati vaše odgovore,prepoznavati težinu pojedinih izbora (šta je važnije).

Mogli bi zaključiti da su internačani više tradicionalno-humanistički orijentisani,pridaju važnost porodici,ljubavi i prijateljstvu,što se poklapa sa rezultatima nekih ranije sprovedenih istraživanja u našoj zemlji na ispitanicima istog uzrasta(doduše davnih istraživanja-Milica Petrović 1973.g.).

Nada

IZ RZNICE MUDROSTI

- U istinu verujemo ako je izrekne siromah, a poverovati će mo i u laž ako je izrekne bogati nevaljac. Mahatma Gandhi
- Laž ubija prijateljstvo, a istina ljubav. Servantes
- Najokrutnije laži često su izrečene čutanjem. Robert Luis Stivenson
- Ljudi se međusobno varaju, lažu jedni drugima u lice, obmanjuju se laskanjem i prozirno pretvorljivim udvaranjem, a to im često pošteno ljudski izgleda daleko hrabrije, nego da jedni drugima kažu golu istinu. Miroslav Krleža
- Ne služi se lažima, jer to je nepoštено-ne kazuj svaku istinu, jer to je nepotrebno- u svoje vreme i na svom mestu, bez-zlena laž bolja je nego štetna istina koja vreda. Roger Ascham
- Laž je retko kad skromna. Korov raste bujno. Volter
- Postoje tri vrste laži: laž, besramna laž i statistika. Bendžamin Dizraeli
- Lopov počinje time što predstavlja da laž naliči na istinu, a završava time što istina naliči na laž. Onore de Balzak
- Istina koja nije izrečena u pravo vreme gora je od laži. Ivan Sergejevič Turgenjev
- Ko se opredeli za laž mora da ima dobo pamćenje. Lord Bajron

Važno da je bez novaca

Istraživanje naših vrednosnih orijentacija koje je Nada sprovedla, podstaklo je radoznalce iz redakcije «IN»-a da sprovedu sličnu anketu. Naše pitanje je bilo:

Šta treba da poseduje osoba da bi bila u tvom društvu?

(ponudili smo pet vrednosti: znanje, novac, iskrenost, lepota i smisao za humor, koje je trebalo, po važnosti u odnosu na postavljeno pitanje, poređati od 1 – 5)

Evo naših rezultata.

MOMCI:

1. smisao za humor
2. lepota
3. iskrenost
4. znanje
5. novac

DEVOJKE

1. iskrenost
2. smisao za humor
3. znanje
4. lepota
5. novac

Dakle generalno smatramo da novac nije vrednost koja je visoko kotirana. Ali dobili smo druge, veoma interesantne podatke. Devojke, momci više cene smisao za humor od lepote! Kakvu to osobu, u svom društvu, žele internatski momci? – Veoma duhovitu, lepuškastu, po nekad iskrenu,

ISP

By: Adela Karaman

Istraživačka stanica Petnica je neobična naučno – obrazovna ustanova, koja se nalazi nedaleko od Valjeva. Osnovali su je mladi ljudi, zainteresovani za nauku, a danas je to moderan, neprofitan, naučni kamp koji svake godine organizuje stotinu različitih programa-seminara, kurseva, radionica, konferencija...

U Petnici se mlađi, zainteresovani za različite oblasti nauke, podstiču da samostalno rade i da koriste laboratorije, opremu, biblioteku, a uz pomoć rukovodioca mlađih stručnih saradnika. Predavanja su tako koncipirana da za dva sata dobijete toliku količinu podataka za koju bi Vam trebalo dva meseca samostalnog učenja. U Petnici Vas niko neće pitati da li Vam je sve jasno i niko Vas neće proveravati, znači nema nikakvih testova, niti ocenjivanja. U toku godine postoji četiri seminara u okviru jedne oblasti, koji su organizovani tako da se prvo uči teorija, zatim se to znanje primenjuje u praktičnim radovima, potom sledi izrada samostalnih projekata i na kraju svega je sagledavanje rada u toku čitave godine.

ISP je pravi izbor za sve one koje interesuje nauka i koji tu svoju znatiželju ne mogu zadovoljiti u okviru redovnog obrazovanja.

Adela Karaman

PRIJEM ZA MLADE ASTRO-BIOLOGE

Saradnja Izraela, Velike Britanije i Srbije okuplja mlađe zainteresovane i talentovane za astro-biologiju. U cilju razvijanja ove naučne discipline, 30. oktobra 2006. organizuje se prijem u Britanskoj ambasadi u Beogradu za odabrane srednjoškolce, studente i stručnjake, na kom će se održati video konferencija i predavanja na ovu veoma interesantnu temu.

Već 2 godine u ISP ja se bavim temom astro-biologije i po tom osnovu dobila sam poziv za ovaj prijem. O tome šta sam tamo čula, videla i doživela pišaču Vam u sledećem broju IN-a.

Adela Karaman

PUT OD SRBIJE DO ČEŠKE

U okviru Srpsko-češke razmene dvadesetoro nas iz opštine Plandište oputovalo je na ekskurziju u češki grad Olomouc. Tamo su nas dočekali ljubazni domaćini koji su nas odmah ponudili njihovim nadaleko čuvenim čajem od bagrema. Olomouc je osnovan pre više vekova a takodje u gradu je sačuvano i mnogo zgrada iz tog perioda. Dok smo obilazili centar koji je sav u starini, svuda su nas pratile kaldrmaste strme ulice, i ulične svetiljke u kojima nije bilo sijalica beć pravih sveća.

Morali smo da se oprostimo od načih novostečenih prijatelja jer smo išli u kamp u kojem smo os-tali do kraja naše posete Češkoj. Usput, kroz prozor autobusa, mogli smo da vidimo razne lepote, jer tamo ljudi brinu o prirodi a priroda im vraća opijajućim mirisima procvalog cveća i nežnim pesmicama ptica. Kad smo stigli u kamp već je bio mrok i morali smo na spavanje ali ujutru su nas probudili jaki cvrkuti ptica i konji koji su trčali pored kampa. Priroda je bila napisiva. Nema tih reči kojima mogu opisati tu sliku pri-rode. Ujutru su došla i deca iz Olomouca koja su sa nama trebala da provedu nedelju dana u kampu. Odmah nakon što su došli sledilo je upoznavanje sa njima i sa našim predavačima. Bili smo rapoređeni po grupama koje su se borile za pobedu u kamperskom turniru koji je nosio naziv «Osvoji Plavu planetu ».

U kampu je bilo sve više aktivnosti. Malo-po malo stvorila se atmosfera koja se mogla samo san-jati. Od ujutru od 8 časova pa sve do kasno u noć bilo je svega. Od igara, logorske vatre, krstarenja kroz nepregledne šume, diskoteke i naravno vremena za odmor jer niko ne može bez odmora. Neke od igara su bile: slepi arhitekt, inidjansko opisivanje, bomba i slično. Bilo je i izbora za MISS Ohoza 06 i izbora za talenat kampa, i stvarno bilo je jako mnogo talenata od pevačica, plesačica modernog plesa, folklora i fudbalera(malo je papira da se svi nabroje).

Noći su bile jako hladne ali smo spas nalazili u druženju pored logorske vatre pevajući i igrajući. Poslednja noć kao da je bila najtužnija. Svi smo bili po šatorima pričali razmenjivali adrese i telefone da os-tanemo prijatelji i dalje, jer prijateljstvo treba održavati.

Poslednje jutro u kampu je bilo tiho, samo poneko je bio veselo i lepog raspoloženja jer su svi znali da moramo da se rastanemo. Kad je autobus već došao potekle su i prve suze, jer su mnogi stekli prijatelje od kojih je se bilo teško rastati. Mnogi su hteli da ostanu, jer su se tu zaljubili. Ove godine su deca iz Češke došla u Srbiju, tačnije na vršački breg gde su se ludo proveli. Druženje se nastavlja, prijateljstva traju i proširuju se.

Danijel Hudec

SPORTSKI USPESI NAŠIH UČENIKA

Miler Alersandra, na turniru u Čoki, 8. X 06g. osvojila dve diplome, tri medalje i jedan pehar za osvojena prva mesta u karateu!!!

Vig Danijel osvojio prvo mesto na Opštinskom takmičenju u stinom-tenisu

Bapka Moroslav učestvovao na državnom takmičenju u atletici, trčanje na 100m.

Bajkić Milenko, kao član rvačke, kadetske reprezentacije, učestvovao na međunarodnom turniru u Novosibirsku u Rusiji.

Na turniru u malom fudbalu, održanom 21. IX 06g. na našem terenu, prvo mesto osvojila je ekipa: "Tehničari" (Liptak Stevica, Klaić Ivan, Novković Slobodan, Vilovski Radovan, Maliar Ivan, Rockov Slobodan, Samardžić Vukašin , koji su u finalu pobedili ekipu "Bažanti" rezultatom 4:1.

redakcija

HOROSKOP

OVAN

Vaše omiljeno biće odjednom se pretvara u ljutog zmaja, odnosi su vam zategnuti do tačke raskida. Obuzdajte ratnika/cu u sebi i sačekajte 22-gi kada će se preobraziti u umiljato jagnje.

BIK

Seta i bezvoljnost su posledica višemesečnih Saturnovih teških zadataka. Opredelite se pre za domsku tišinu uz omiljeni slatkiš, nego dosadno sedenje u izvikanom kafiću.

BLIZANCI

Ovih dana lažete kao pas! Aktuelna su vam nova poznanstva, ali da bi ste na tu osobu ostavili dobar utisak, u čemu će vam pomoći Venera, budite malo iskreniji i što ljubazniji, to bar znate.

RAK

Sjajno se osećate, sve vam ide kao po loju. Mladi Merkur će uči u vaše sazvežđe, pa vam preporučujemo da do 16-tog zaboravite na suprotan pol.

LAV

Vi prosto blistate, pohvale i unapređenja samo pristižu. Nikako ne mojte da se upuštate u novčane rizike, možete da izgubite.

DEVICA

Pozabavite se pitanjima srca. proanalizirajte vašeg partnera/ku i doći će te do zaključka da je on/ona pravi izbor.

VAGA

Sunce, Venera i Mars su u vašem sazvežđu. Naravno oni su odličan tim, a njihov spoj za vas je čudesan. Doći će do naglog prolepšanja preko «ludih» emocija.

ŠKORPIJA

Izbegavajte ogovaranja, afere i slične neprijatnosti, kako sami ne bi postali predmet ogovaranja. Ljubav cveta.

STRELAC

Oktobar i novembar će vam zauvek ostati u pamćenju. I vi bi ste mogli da smanjite laganje i svoja osećanja da iskažete dragoj osobi.

JARAC

Iznenada u vašem životu pojaviće se osoba vredna tolikog čekanja. Budite sigurni da je to ta prava!

VODOLIJA

Dozvolite vašoj dragoj osobi da malo «diše», jer toliki uhodi mogu dovesti i do raskida. Znamo da ste bez dlake na jeziku i previše radoznali, ali pokušajte da se obuzdate.

RIBE

nagli izlivi emocija tipa «volim te», vašeg bivšeg partnera mogu povrediti. Ako ste raskinuli za to postoji pravi razlog, tada niste znali da budete romantični, pa nemojte ni sad.

PISMO IZ NORVEŠKE

“Živeo u staro vreme jedan kralj koji se zvao Gilfi, i desilo se jedared da je kroz njegovu zemlju prolazila čudna neka žena koja ga je svojim čarobnim veštinama zabavila i zanela. Kao nagradu obećao joj je kralj onoliko zemlje od svoje kraljevine koliko četiri vola uzmognu preorati za jedan dan i jednu noć. Ta žena je bila iz plemena moćnih Asa i zvala se Gejfon. Ona dovede četiri vola i upregnih ih u plug. Volovi su bili njeni sinovi od jednoga džina iz pustih ledenih planina Jotunhejma, i kad su ogromnom svojom snagom zaorali, plug je tako silovito i tako duboko sekao tle da se veliki deo zemlje sasvim ocepio od kopna. Volovi tada ponesoše otrgnutu zemlju morem, put zapada, dok se najzad ne zaglaviše u tesnom jednom morskom prolazu. Tu je Gejfon učvrstila otkinuto ostrvo i dala mu ime Selund. A tamo odakle se tle iščupalo, stvorilo se jezero Log, i, tačno i logično u materiji, kakogod stoje zatoni jezera Loga tako isto stoje grebeni ostrva Selunda, koje se danas zove Seland. U tu iskidanu vodom, vetrovima i mravezima istrzanu zemlju krećemo sada.” zapisala je Isidora Sekulić svojim pronicljivim perom na početku svog putopisa “Pisma iz Norveške”. Sam ovaj uvodni tekst nam govori mnogo i o Norvežanima i njihovo zemlji. Govori nam o njihovim mitovima, legendama koje su prilagođeni njihovim klimatskim uslovima. Neretko će glavni akteri tih mitova biti razni trolovi i snežni džinovi. Ali kad doživite njihovu zemlju vi možete da poverujete još jednoj njihovoj legendi da su stene i kamen Norveške džinovi koji su se skamenili od izlaska na Sunce, kako mi je pričao moj domaćin na ovom putovanju. Postoje i mnoge druge legende koje se prenose sa kolena na koleno, ali u optici ovog teksta biće više kazano o Norveškoj u periodu kad sam ja boravio u ovoj zemlji na severu Evrope, u periodu od 14-21. oktobra tekuće godine.

Mnogi se verovatno pitaju kako sam ja dospeo u Norvešku. Koreni ovog putovanja leže u dugogodišnjoj saradnji Zrenjaninske gimnazije iz Srbije i Vos gimnazije iz Norveške. Sve je počelo u okviru sekcije za nemački jezik pod vođstvom profesora nemačkog jezika Zuzane Popov i Alfa Jansena. Prvo su razmenjivana pisma između učenika na nemačkom, kasnije je pravljen film o obe gimnazije, a zatim su usledile međusobne posete. Posle godine nas je posetila delegacija iz Norveške, a ove godine je grupa od 6 učenika i 4 profesora iz Srbije krenula na to impresivno i životno putovanje.

Posle dugotrajne vožnje avionom kročili smo na hladno tle Norveške. Već iz aviona mogao sam da primetim kao maketu razbacane kuće po ostrvcetima Begrena, svaka kuća u drugoj boji, nešto potpuno drugačije od onog na šta smo navikli. Iz Begrena smo se kombijem zaputili ka Vossu, gradiću u srcu fjordova Norveške. Na putu do Vosa svi ostali zapanjeni do tada neviđenom prirodom. Vidite kako iz vode izranja planina ali niste sigurni gde je granica planine i njenog odraza u vodi.

Bili smo smešteni u porodicama. Moj domaćin se zvao Tore, kasnije sam saznao da je to često ime u Norveškoj i da vodi poreklo od mitološkog boga koji se zvao Tor (Thor), bog munje. Bio sam iznenađen arhitekturom njihove kuće. Sve kuće su od drveta i različite boje, ali su veoma tople. Takođe, drugačije je uređen enterijer, što je meni bilo veoma zanimljivo. Odmah prvo veče sam zapazio da imaju visoku muzičku kulturu. U porodici gde sam ja bio smešten imali su klavir, kontrabas, tri gitare i lep izbor džez i rock diskoka. I Isidora Sekulić je zabeležila slično u svojim pismim “U svim norveškim kućama se mnogo čita, i vrlo mnogo svira... Odjekne li samo ton klavira, čela ili violine razgovor se kao nožem preseče...” Slična situacija je bila i u kući gde su nam priredili zabavu dobradošlice gde sam po prvi put probao dimnjenog lososa.

Sledećeg dana smo isli u razgledanje Vosa. Imali smo priliku da uživamo u čarima gradica okruženog planinama i pokrivenog maglom, koje u Norveškoj ima dosta. Primetio sam kako je sve čisto, kako uzivam samo šetajući pored istoimenog jezera. Tog dana sam primetio da na sve strane ima vodopada, nekih manjih, nekih većih, sa različitim zvukovima koje izazivaju udari vode o kamen.

Tokom posete njihovoj školi imali smo priliku da se upoznamo sa njihovim školstvom. Kod njih osnovna škola traje 9 godina a srednja škola 3 godine. U gimnazijama imaju tri smera: opšti, muzički i sportski. Bilo mi je veoma interesantno što nemaju školsko zvono, već jednostavno znaju kad je kraj časa. Kad sam upitao jednog učenika kako uspevaju da se snađu bez zvona njegov odgovor je bio da jednostavno pogledaju u sat!? Ocene se kreću u opsegu od 1 do 6, pri čemu postoji i nula ako nemaju dovoljan broj časova. Njihovo opšte obrazovanje nije jako kao naše ali je zato pristup problemu bolje razvijen nego kod nas. Predmeti su takođe različiti, ja sam na primer bio na Religiji. Ovaj predmet nije veronauka već izučavaju sve religije kao i etiku i filozofiju religije što može biti veoma interesantno.

Imali smo dosta prilike da se družimo sa mladim iz Norveške. Došao sam do zaključka da su mlađi svuda isti. Da i oni vole da se zabavljaju, da se druže i upoznaju nove ljude i kulture. Tokom inetrnacionalnog dana koji se održava u njihovoј školi kao i u čitavoj Norveškoj predstavili smo našu zemlju i našu kulturu u najboljem svetu. Uključili smo se i u njihove aktivnosti tako da smo glumili na norveškom. Jedno veče smo imali organizovano i plesno veče u školi gde smo naučili neke narodne norveške igre, gde smo pevali i dobro se zabavili uz njihove školske bendove.

U okviru ovog putovanja smo posetili i Begren, drugi najveći grad u Norveškoj. Mislim da je to jedan od onih gradova gde mogu da zamislim sebe da živim. Nije urbana metropola, već grad koji ima dušu koja se ogleda u njegovim drvenim kućama na luci, u kiši koja je tako karakteristična za ovaj grad.

Jedan dan je bio posvećen obilasku impresivne prirode Norveške. Tog dana smo išli jednim delom puta koji Isidora opisuje u svojim pismima. Jedan deo puta je podrazumevao krstarenje Sogne fjordom, fjordom koji je najdublje zalutao u zemlju Norveške. Isidora je zapisala "na Songefjuru ima toliko lepota da čovek skoro obamire od umora hoteći da ih što više u oko unese i još više u dušu primi." Možete samo da stojite na palubi i posmatrate vodu, tako drugačijom od ovdašnje, hladnom, tamnom, kako vam hipnotiše i pruža neki osećaj duhovnog ispunjenja. Kao što sam već napomenuo u Norveškoj ima dosta magle i oblaka. Oblaci koji su se javljali ovde na planinama koje su se izdizale sa obe strane vode, koje su činile taj tesnac, bile su presvučene oblacima. Imao sam utisak da su ti oblaci kao paučina koja se spustila na okamenjene džinove. Kako pogledate planinu vidite brojne potoke koji izviru negde na vrhu planine gde vaš pogled ne dopire. Mozda su to suze džinova. Ponovo citiram Isidoru "Jedinstvena lepota norveških fjurova to su velike borbe i veliki boli, to je ljubav, ljubomora, osveta između kamena i vode Nakon broda ušli smo u voz i krenuli dolinom Floms. Na pola puta voz

se zaustavio kod veličanstvenog vodopada. Skoro sam mogao da osetim kapljice vode kako dopiru do mog lica.

Ovo je bio samo jedan presek kroz moja sećanja sa nezaboravnog putovanja u Norvešku. Moguće, u stvari vrlo je verovatno da sam nešto izostavio, ali ...

Vladan Martinović

PSIHO – TEST

Koliko si dobar lažov?

1. **Spremaš se za izlazak sa drugaricom. Ona je obukla neki modni frik. Šta ćeš joj reći:**
  - a. Jooj, užasno ti to stoji! Znaš li da je ovo XXI vek?
  - b. Baš si mi slatka (uz grimasu na licu)
  - c. Wow, super ti stoji ta boja
2. **Dečko te zove da se nađete, a ti bi da ostaneš kod kuće i uživaš u čarima TV-a i grickalica. Ti:**
  - a. Danas ne mogu, gledajući na TV-u Toma Kruza, a znaš da živim za njega.
  - b. Pristaješ da se vidiš sa njim
  - c. Govoriš mu da ćeš rano leći da spavaš jer si premorena.
3. **Dečko koji ti se ni malo ne svida, šalje ti poruke, smara te. Ne znaš kako da ga se otarasiš, kažeš mu:**
  - a. Ostavi me na miru, SMAAAAARAŠ!
  - b. Sad više nemam kredita i stvarno mi je žao što se nećemo dopisivati u narednih nedelju dana, a u sebi misliš «do kraja života».
  - c. Nalaziš druga, kažeš mu da nazove lika i očita mu bukvicu, kao fora on ti je dečko.
4. **Tvoja drugarica nema sreće u ljubavi, dečko je kulira (ne odgovara na SMS, ne cima je...) Ti:**
  - a. Kažeš joj da ga otkači, nije on za nju.
  - b. Ostavićeš da se muči razmišljajući u čemu je problem
  - c. Uveravaš je da on nema kredita.
5. **Roditelji te pitaju kakve su ti ocene. Ti:**
  - a. Imam 4 opomene, ali popraviću ja to
  - b. Može i bolje, trudim se svim silama.
  - c. Super su, nikad bolje, nema potrebe da dolazite u školu.
6. **Tata ti je zabranio izliske zbog ocena, dok ih ne popraviš. Šta ćeš reći društvu:**
  - a. Istinu, bar su toliko zaslужili
  - b. Reći ćeš samo osobama od poverenja, a ostali ne moraju da znaju, šta ih briga.
  - c. Imam zdravstvenih problema, ne mogu da idem nigde. Strašno sam prehladena .APĆIHAAA!
7. **Profesor te pita gde si bila prošlog časa dok se odgovaralo. Ti:**
  - a. Reći ćeš da nisi bila spremna
  - b. Imala sam polaganje vozačkog ispita
  - c. Imala sam temperaturu 40 C

REŠENJE TESTA

1. Najviše odgovora pod A: Previše si iskrena! Mogla bi malo da poradiš na svom laganju, jer svojom iskrenošću nesvesno povređuješ druge. Savet: Počni malo da lažeš samu sebe (nisam debela, on me voli...)
2. Najviše odgovora pod B: WOW! Super ti umeš da lažeš, ali znaš i granice, što je najbitnije i sama shvataš da je laganje neophodno u nekim situacijama.
3. Najviše odgovora pod C: Ti si super, super lažov. Savet: mogla bi malo da smiriš hormone i porazmisliš o tome da te laganje može dovesti u velike probleme. Poradi malo na iskrenosti.

IZ KNJIGE DEŽURNOG VASPITAČA

3. IX 06 Useljavanje učenika. Tokom popodneva useljeno 222 učenika
5. IX 06 Radio sekција, vaspitačica Jelena K. od 19.30 do 20h.
Edukativna radionica «O učenju» vaspitačica Ljiljana T. od 21 do 22h.
6. IX 06 Deca bacaju đubre kroz prozor u veliko i malo dvorište.
Dalibor J. na mobilnom telefonu ima snimljen neki vrištavi smeh i time remeti noćni red i mir.
Marina R. se iz sobe 24 preselila u sobu 23.
U 1.15 h. Ivan H. stajao na prozoru sobe i pljuvao
Radio sekција Jelena K. od 20 do 21h.
Edukativna radionica «Motivacija» Ljiljana T. od 21 do 22h.
7. IX 06 Sastanak pedagoškog veća od 13 do 14h.
Sastanci III; IV i X vaspitne grupe u vremenu od 20.30 do 21.30h.
8. IX 06 Urađena legitimacija za uzimanje DVD filmova. Kod Šrajer Nade u kancelariji na zidu desno – visi.
9. IX 06 U nedelju 10. IX 06 Nebojša D. će stići u dom, sa ekskurzije, u 2h. Posle ponoći. Molim noćnog vaspitača da ga pusti u zgradu.
10. IX 06 Nebojša D. Stogao sa ekskurzije u 2.30h.
11. IX 06 Za vreme učenja Aleksandra M. pušila u sobi.
J. Marija želi da se useli.
U 22.45h. Ivan M. i Bojan S. dosađivali devojkama koje su učile.
Od 00.00 do 00.45h. u učionici (prizemlje) svetlo ugašeno, vrata zaključana, nakon kucanja niko se ne odaziva.
00.45h. iz učionice izlaze Igor Š. Nataša K. Radoslav V.- vežbali su sviranje.
Šahovska sekција, Stevan B. od 20.30 do 22.30h.
10. IX 06 sastanak XI vaspitne grupe
13. IX 06 Uglješa J. I Danijel V. u 22.20h. tražili da ih pustum da trče na terenu jer im je vaspitačica Jelena odobrila.
Nisam im dozvolila jer mi nije poznato. Nastavila sam obilazak a oni su slagali portira, isto mu kazali što i meni, i on ih pistio. Nakon moje intervencije odmah su ušli u zgradu.
Muzička sekција, Jovanka P. Od 20.30 do 21h.
Održani sastanci V i VIII vaspitne grupe.
14. IX 06 Danijel V. i Uglješa J. Mogu da trče na terenu posle 22h. Tako da u 23h. budu u sobi, najkasnije Jelena K.
Radio sekција Jelena K. Od 20 do 22h
Održani sastanci II; VII; VI i I vaspitne grupe.
15. IX 06 Iselila se Snežana F.
17. IX 06 Milanko T. Došao iz grada u 2.30h. U to vreme zatičem na hodniku (I sprat, levo krilo) kod prozora, pričaju, navodno jedu, Nadežda, Emilija, Branislava i Danilo.
3.00h. Željko M. Ustao iz kreveta i odlazi u sobu 43 da uzme svoju knjigu.
19. IX 06 U 23.15 h. Momci iz sobe 47 pomerali ormane, pravili novi raspored u sobi.
Marko K. I Aleksandar M. U 23.30h. igrali lopte na hpdniku.
21. IX 06 Pustite radio Zr. na 106,30 MHz od 20 do 22h. Naši učenici vode program! Smeh i humor su teme emisije
Do ponoći Željko M. Bio je u učionici na II spratu, navodno da uči, nije učio slušao je vokmen.
Do petka 22. 09 2006 do 14h. iseljavaju se sledeće sobe: 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37
Turnir u fudbalu, Cvejanov Svetislav, 42 učenika, od 11 – 16h.
22. IX 06 Gosti stigli u 17.45h. smešteni su u predviđene sobe.
23. IX 06 U 19h. Došla ekipa za deratizaciju. Završili sa deratizacijom u 21.15h.
Gosti došli u 1.30h. sa takmičenja festivala folkloru.
24. IX 06 Gosti su otišli posle doručka.
27. IX 06 U s. 35 i s. 13 ima miševa, zlepili se na kartonu.
28. IX 06 Milica S. soba 16 u 22.05h. pala je i povredila ruku.
Toplomer je kod Kapetanov Zorke
30. IX 06 Majka Klaić Ivana zvala za produžen izlaz.
1. X 06 Miškeljin Olivera se vratila iz Bg. U 17h. I otišla u M. Iđoš na seminar.
Olivera se vratila sa seminara u 23.30h.
Davd J. ne poštaje kućni red, zadržava se duže nego što treba u s. 61. Posle 22h. I u 00.10h. zatekla ga leži u krevetu pored P. Ilme, tu je pored Ilme i B. Beata i pored moje opomene više puta.
2. X 06 Zorana V. Se žali da je David J. povredio svojim «ukrasima» na ruci.
Ritmička sekciјa, Pašćan Sonja, 12 učenika od 21 do 22h.
Šahovska sekciјa, Stevan Bakalov, 9 učenika od 20.30 do 22.30h.

4. X 06 Sastanak Domske zajednice, Šrajer Nada, 10 učenika, od 20.30 – 21h.
Učionicu na II spratu od 22.30 – 24h. sledeći učenici pretvorili u pričaonicu: Vukašin, Uglješa, Dragan, Nataša, Dragana, Marina i Ela. Ko je od njih u učionici zbog učenja a ko zbog galame i priče, objasniće sami.
5. X 06 Učenici odgovorni za žurku: Klajić Ivan i Dujaković Nenad (kompjuter), Rodić Jovan i Đukićin Ivan (razglas, mikseta) Novković Slobodan i Martinović Bojan (obezbeđenje) Sovilj Marija i Vukašinović Dragan (sređivanje sale posle žurke)
ŽURKA, Đermanović i Cvejanov od 21.45 – 24h.
U 23.45h. završena žurka, zaduženi učenici obavili svoj deo posla. Evidentirani kvarovi.
- 8.X 06 MILER ALERSANDRA na turniru u Čoki osvojila dve diplome, tri medalje i jedan pehar za osvojena prva mesta u karateu! ! !
Nema ključa od klavir sale
- 9.X 06 U 23.55h. Jonović Dalibor prijavio da mu je iz sobe sa stola, dok se tuširao, nestao novac, 700din.. Primetio je nestanak novca u 12.30, a prijavio u 23.55h. Žalio se na glavobolju, nema temperaturu povišenu.
11. X 06 Bajkić Milenko otišao u Rusiju na takmičenje u rvanju.
Radionica «strah», Rebić Slađana, Šrajer Nada, 12 učenika, od 20.30 – 22h.
13. X 06 Po odobrenju majke, J. Ana može večeras prespavati kod kume.
Po odobrenju i sa znanjem roditelja Đ. Ivan i R. Jovan imaju večeras produžen izlaz
Za vreme dežurstva nije bilo problema.
16. X 06 VAŽNO: 21. oktobra oko 17h. Stižu gosti, njih 210, ostaju do 22. oktobra, odlaze tokom prepodneva. Po naređenju direktora zamoliti učenike da isprazne ceo internat!
Ivan K. Slađana V. Došli iz grada u 00.45h. a otišli u 23.30h. slagali portira Miodraga da sam ih pustila.
18. X 06 Novinarska sekциja, Ljiljana Tomović, 9 učenika, od 21 – 22h.
19. X 06 radio sekcijska, Jelena Kantar, 4 učenika, od 20 – 22h.
Ritmička sekcijska, Paščan Sonja, od 21 -22h.
20. X 06 Tokom prepodneva dca se iseljavala iz soba.
Šuša igor i Vincan Julijana Večeras imaju koncert u klubu «Gru»
21. X 06 Smešteno 166 gostiju + 16 ukupno 182 .
Martinović Vladan otišao u Norvešku, sa delegacijom gimnazije, neće biti u domu cele nedelje.
24. X 06 J. Uglješa se šetao do 24h. sa sveskom i raznoraznim pričama. Potom je izlazio vani da «radi vježbe» a radio sasvim druge stvari, (izlazio na ulicu).
25. X 06 Muvička sekcijska, Jovanka Povidžalo, 7 učenika, od 21.30 – 22. 30h.
Tomislav M. vezao je čvor na peškiru i lupao drugare na hodniku, pravio igru zuke.
U 23.30h. Ela se tuširala u kupatilu s 11 i s12. U 23.55h. iz tog kupatila je izašao Nikola Đ. a pre 5min. izašao je Bojan M. U 00.30h. iz tog kupatila izašao je T. Milanko u to vreme tuširala se Kristina A.

Dešavanje u kuli «Uma»

-detektivska priča-

Tog utorka, 31. X sve je delovalo uobičajeno, osim što se u atmosferi osećala neka čudna napetost. Kada je veliki sat u kuli «Uma» otkucao 23h. Dragocena je sa svojom pomoćnicom Neophodnom krenula u novi obilazak vilenjaka. U hodniku intelekta presrele su ih Šiva i Kiriko i pitale da odu do krčme i kupe nešto, navodno, za jelo. Kako su noćni izlasci iz kule potpuno zabranjeni, odmah je usledila druga verzija priče, da je Šivin rođendan, a treća verzija priče bila je da Kirikin brat treba da donese novac, koji treba sačekati ispred kule. Naravno savesna Dragocena im nije dozvolila. Šiva i Kiriko su otišle, kradom pored sobe 137, pa kroz prozor. Dragocena je u to vreme, obilazila desno krilo hodnika Magije, kad je iskočila sklopka, sa pomoćnicom Neophodnom, i nestalo je struje. Kula je utonula u mrak. Za to vreme u sobi 2110 sedeli su, previjajući se od gladi, Nindža i Konan, i čekali da im imenovane donesu hranu. U 23h. i 20min Rambo je ušao u vilinionicu a odatle u sobu 2110, kod njih. U 23h. i 35min. sva trojica: Nindža, Konan i Rambo izlaze iz sobe 2110, noseći energajzere i odlaze u sobu 2111, gde ih zatiče Dragocena. Prozor na sobi je otvoren. Oni bacaju energajzere kroz prozor, prema terenu za fudskal, da bi uklonili dokaze. U 24h. pojavile su se Šiva i Kiriko, ušavši kroz prozor, pored sobe 137 i ušle u nju. Šiva odmah kvazi kosu u kupatilu i bosa, u čarapama, kreće u svoju sobu. Za njom je išla Kiriko, obe bez jakni, negde su ih ostavile. Dragocena ih je presrela u sobi 222. Lagale su da su svo vreme bile u kupatilu na tuširanju. Ali pritisnute unakrsnim ispitivanjem, na kraju su priznale istinu. Teška glad Nindže, Ramba i Konana naterala ih je da preduzmu humanitarnu akciju spasavanja vilenjaka kule «Uma». Svesne su da su prekršile pravila kule «Uma», i da im sledi začaranjanje, ali su spremne da podnesu posledice u ime tradicionalnog vilenjačkog drugarstva.